

PANURUS

FUGLE OG NATUR I SØNDERJYLLAND
OAS & DOF SØNDERJYLLAND

INDHOLDSFORTEGNELSE

HALEMEJSEREREDE	4
OPSLAGSTAVLEN	5
SET OG HØRT	6
NYE FUGLEBØGER	7
STORE KLIPPEDAG	8
SIDE 9 FUGLEN	9
KAN MAN KIGGE FUGLE PÅ MALLORCA	10
MON SPØTTER SE TENNIS	12
DEN GRÅ FLUESNAPPER	13
STOR SKALLESUGER - REDEKASSEKONTROL	14
REDEFLÅDE TIL FJORDTERNER	16
GÆTTEFUGL	19
GENERALFORSAMLING OAS	20
FORMANDENS KIKKERT	22
KOMMENDE FUGLETURE	24
LIDT OM FUGLEVÆRN	26

Forsidebillede

Havesanger

Foto: Lars Peter Hansen

Thorup made/Als

Maj 2018

SUNSETBIRDERS

Kær Vig, maj 2018 - Foto: Lars Peter Hansen (med sit nye kamera)

FORORD

Af Viggo Petersen

Kære læsere

Takket være gode skribenter er Panurus igen blevet et FUGLEBLAD, et super fugleblad fyldt med store og små artikler med ting der interesserer.

Vi har tidligere benyttet Elisabeth Bech som korrekturlæser, men Word fanger de fleste fejl så tilbage er enkelte kommafejl m.m. og dem lever vi med. Det betyder ikke, at det Elisabeth har udført for Panurus gennem tiderne ikke er godt nok, det er bare ikke så nødvendigt længere. Tak til Elisabeth.

Jeg prøver hele tiden nye tiltag.
Sidste nyt er en gættefugl (side 19)

Bagsiden derimod blev i min version ingen succes, så der er jeg gået tilbage til et godt billede. Et billede der ikke blev plads til i den artikel, den var indsendt

med, men alligevel så godt, at det ikke bare skulle kasseres.

Forsiden vil igen blive prydet af forskellige fuglemotiver indsendt af jer.
Husk hvis du sender et billede til forsiden skal det være i portrait, således at det passer, det må gerne være i høj opløsning, så jeg kan redigere i det.

De næste par måneder bliver der lidt stille ude i fugleland. Fuglene ligger på rede eller har unger og gør ikke meget væsen af sig.

Jeg håber alligevel at du finder emner at skrive om, billeder at tage og oplevelser der skal deles med os andre,

God sommer

(Nu må vi håbe, at der er noget tilbage, efter den maj vi har haft)

Redekasser & Foderhuse

Kig ind på hjemmesiden for typer og priser.
Afhent på mit værksted, eller jeg sender.

Specielle kasser
fremstilles gerne
efter ønske.

Hans Erik Lock, Aubækvigvej 2, 6200 Aabenraa
tlf. 7462 2203, mobil 2224 5287, mail lock1@live.dk

www.Redekassebyggeren.dk

HALEMEJSEREDE

Af Gunnar Andersen

Halemejser er meget sjove at betragte. De er så yndefulde, og hvis man sidder helt stille, kan de komme tæt på en, parvis eller i små familiegrupper.

I år har de bygget rede i en penselfyr i vores have. Den er godt placeret og svær at få øje på.

Reden er et helt kunstværk. Den er kugleformet og bygget af mos og dun og camoufleret med lav der er fastgjort med spindelvæv.

For et par år siden havde de bygget rede i en taks, men den blev taget, måske af krager.

Jeg går forsigtig forbi hver dag, og nogle gange ser jeg, at de kommer med føde i næbbet, men de flyver ikke ind i reden, når man er i nærheden.

Jeg gruer for skovskaderne, da de kommer jævnligt og huserer i bøgetræerne i nærheden.

*Halemejsere
Foto: Svend Ove Jensen*

OPSLAGSTAVLEN

Jeg har en lille bøn til brugerne af DOF basen, da langt de fleste undlader at vise præcis, hvor man har obset en given art.

Ja, langt de fleste er helt ophørt med, eller har aldrig brugt denne funktion. Selvfølgelig behøver man ikke at angive de mest almindelige arter, men hver dag indtastes der masser af arter, som kunne have interesse for andre fuglekiggere.

Så tag nu at vise hvor præcis fuglene er set

Med venlig hilsen
Svend Ove Jensen

Kære medlem/læser

Man har foreslået at det kunne vær en god ide at bringe nogle personbeskrivelser i Panurus af vores mange mere eller mindre aktive medlemmer, så vi kan lære hinanden bedre at kende.

Kunne du ikke tænke dig at skrive lidt om
Hvordan du fik begyndt at interessere dig for
fuglekikkeri

En spændende oplevelse

Et af dine favoritsteder for obs.

Eller hvad du selv kan finde på

Tekst til ca. en halv side kunne være passende.
Vi vil også gerne have et vellignende foto af dig.
Et som vi må sætte i bladet.

Med venlig hilsen
redaktøren

SET OG HØRT SIDEN SIDST

Af Karl Schlichter og Morten Bentzon

23. feb. 2018 - 5. maj. 2018

Oplysningerne til oversigten er udelukkende taget fra DOF-basen, hvor det hovedsageligt er de sjældne fugleobservationer, som danner grundlag. Det skal derfor samtidigt være en opfordring til alle, at man indtaster sine observationer i DOF-basen.

Visse arter kan være markeret med (SU), og derfor skal observationen først forbi Sjældenhedsudvalget, før en endelig godkendelse accepterer observationen.

Damklire – to fugle set 26. apr. – 29. apr. i Lakolk Sydsøer, Rømø

En klassisk lokalitet for Damklire. Observationer af mere end én Damklire er ikke helt almindelige, men er dog sket tidligere i blandt andet Nørresø og i Margrethe Kog. Den største danske flok er på 4 fugle og er fra Ølsemagle Revle i 1994.

Kohejre (SU) – set 21. apr. – 24. apr. ved Ladegårds Parceller, Haderslev

Periodens største overraskelse og det er næsten endnu mere overraskende, at det er Sønderjyllands første fund – især i betragtning af, at hovedparten af de nu 18 danske fund er gjort i det jyske. Tidsmæssigt er det et klassisk fund, da halvdelen af de danske kohejrer er set i april og maj. Der er tidligere set Stylteløber på samme lokalitet og man kan undre sig over, hvorfor denne indlandslokalitet kan tiltrække så sjældne fugle.

Steppehøg – set 7. apr. – 26. apr. – 4 obs. forskellige steder

Sort glente – set 8. apr. – 5. maj – 6 obs. 5 forskellige steder

Kongeedderfugl – set 18. mar. ved Kragesand

En fugl der blev fotograferet og som blev set af nogle tyskere. En eftersøgning var desværre negativ.

Plettet rørvagtel – hørt 15. april – 22. april.
i Magisterkogen

Status fra Sjældenhedsudvalget

Følgende observationer er godkendt

Jagtfalk (Ballum Forland)

Følgende observationer er under behandling

Iberisk gransanger (Landsende 2016)

Køjserørn (Varnæs)

Kohejre (Ladegårds Parceller)

Amerikansk Sortand (Sønderstrand Rømø)

Kohejre
Foto: Martin Liebermann

Langnæbbet sneppeklire (Saltvandssøen)
Bairdsryle (Ballum Forland)
Asiatisk ørkensanger (Sønderstrand, Rømø)
Sibirisk hjejle (Saltvandssøen)

Følgende observationer er forkastet

Tilsyneladende ikke forkastet nogen observationer fra Sønderjylland siden sidst.

 HaveJan.dk
Jans Stubfræsning · Tlf. 28 14 44 64

Faglært Anlægsgartner,
Have- & landskabstekniker

Jan Ravnborg

Nørrehedevej 11, Østerby • 6280 Højer
Telefon: 28 14 44 64 • jan@havejan.dk
www.havejan.dk

NYE FUGLEBØGER

af Kaj Abildgaard

Der er i de seneste måneder udgiver forskellige bøger om fugle.

ROVFUGLEGUIDEN

af Lars Gejl. Pris kr.349,-.

Bogen blev meget rosende omtalt i JV d. 12. maj med overskrift "En enestående bog om de flyvende dræbere" og fik 5 stjerner ud af 6. Der fortælles om de 40 rovfuglearter, som yngler i Europa. 306 sider.

LYDLØSE JÆGERE

af Klaus Dichmann. Pris kr.299,-.

Den handler selvfølgelig om hans domæne. Uglerne.
Masser af gode oplysninger og fotos.

GULLS OF THE WORLD

af Klaus Malling Olsen. Kr.429,-.

Mange af os kender KMO og ved, at han er en uovertruffen fortæller og tegner med sans for de vigtigste detaljer.

Alle bøgerne kan købes på www.naturbutikken.dk, men også den lokale boghandler i Sønderborg Arnold Busk har eller kan skaffe bøgerne.

STORE KLIPPEDAG I SØGÅRD MOSE

Fugleværnsfonden v/ Egon Iversen

Den store klippedag
lørdag den 1. sept. 2018 kl. 13:00

til kl. ca. 17:00 inviteres alle interesserede til en dag, hvor vi vil rydde uønsket opvækst (birk) i Søgård Mose. Da det er en større opgave end det daglige vedligehold, er der brug for ekstra hænder.

Fornuftig påklædning med arbejdshandsker tilrådes. Vandtæt fodtøj anbefales. Medbring et ørnenæb og en kande kaffe/te.

Tag evt. også en siddeplads med.

Jeg tager kage med til en pause med hyggeligt samvær. Vi plejer også at nyde en forfriskning i løbet af dagen.

Tilmelding modtages senest den 30. august. Gerne via mail til: e.iversen@stofanet.dk eller telefon: 7441 5719.

På Fugleværnsfondens vegne: Egon Iversen.

Læs mere på

<https://www.fuglevaernsfonden.dk/>

SIDE 9 FUGLEN

Af Klaus Bo Jensen (frit efter EB)

Navn: RØDSTJERT (hun)
Phoenicurus phoenicurus

Mål : 13 - 14 ½ cm.

Stjernetegn: Ingen betydning -
er kun til at "trække" efter.

Hobby: "Roder" lidt i jorden -
interesserer
mig for myg!

"Mine fortrin": Min slanke profil, næb og kønne ben !

"Mine bagtrin": Lidt "mave" og "appelsinhud" på brystet !

Hvor mange børn? Helst kun 5 - men 7 er også OK Hvert år!

Hvilke egenskaber skal din mand have:

Skal fodre mig og ungerne regelmæssigt !

Hvilken type "tænder" du på:

Sort "hage" er bare så "sexet"

"Turn offs" ved en mand:

Svag øjenstribе og "blegfiset" bryst... og spæd sang !!

Fotos: Klaus Bo Jensen

KAN MAN KIKKE FUGLE PÅ MALLORCA?

af Kaj Abildgaard - Fotos Bjarne Nielsen.

Ja, det kan man da. Den 1. uge i maj måned drog vi 6 mand af sted med store forventninger. 135 arter var det højeste gæt. Det blev dog "kun" til 120.

alle interessante steder, og hvad man kan forvente at se der.

Vi bestilte selv flyvebilletter (i god tid) og lejede et hus med god plads. Desuden

Munkegrib og eleonorafalk

Sorthovedet sanger

Det var ikke fordi, det gav så mange nye arter, men vi så mange arter, som vi ikke ser i Danmark og det på rimelig tæt afstand. De 5 af turens deltagere var ivrige fotografer, og de fik da også taget mange flotte fotos.

Når man tager af sted, kan jeg anbefale at medbringe en kortmappe, som hedder "Mallorca Birding Map". Den viser

bestilte vi også hjemmefra en 8-9 persons minibus og fik lavet kørselsaftale til og fra lufthavnen i Hamborg. Alt til en pris pr. deltager på kr.5.500 inkl. mad.

Jamen, hvad så vi så? Det bedste sted var s'Albufera, som var et stort vådområde med flere gode udkikshuse, hvor fuglene kunne iagttages nogle gange lige

Sultanhøne

Marmorand

uden for husene. De bedste arter var sultanhøne, kamblishøne, marmorand, triel, sort ibis og flamingo. Derudover mange hejre og vadefugle.

Et andet sted var salinerne ved Es Salobrar med flamingo, stylteløbere, klyde og biædere.

En dag valgte vi at sejle til øen Dragone-ra. Her gik vi især efter eleonerafalk og dværgørn, som vi begge fik set i flot opvisning.

En tur i bjergene var også obligatorisk. Her beundrede vi overflyvende gåsegrib-

be (42) samt en enkelte munkegrib. Og så et par gærdeværlinger lykkedes det at se hoppe rundt.

Når vi kom hjem til vores bolig efter en lang dag, kunne vi slappe af til synet af hærfulg og lyden af sorthovedet sangere.

Kun en negativ oplevelse havde vi. Et indbrud i den lejede bil. Det kostede os 2 teleskoper med stativ, et stativ, en rygsæk med pas og penge samt en GPS. Så et godt råd. Tøm altid selv bilen for værdigenstande.

Nathejre

Kohejre

bleshøyt optik

ETABLERET | 1887

MON SPÆTTER SER TENNIS?

Af Henrik Henriksen

Under en tenniskamp i Kurhusskoven sidste sommer blev jeg distraheret af stor flagspætte. To styk fløj til og fra et stort træ lige ved siden af den mest benyttede bane tæt ved klubhuset og med en befærdet sti lige ved siden af. Selvom tenniskampen krævede koncentration, kunne jeg alligevel ikke lade være med at kigge efter, og ganske rigtig, der var et redehul, hvor det så ud til, at de fodrede unger. Dagen efter tog jeg igen til tennisbanen, men i stedet for ketcher og bolde udstyret med kamera og teleobjektiv. Et af resultaterne ses nedenfor. Utroligt at spætterne prioriterer et godt redehul så højt, at de ikke lader sig påvirke af de mange mennesker og tennisspil få meter fra hjemmet. Mon spætterne også i år vil se tennis? Jeg vil kigge efter dem og se, om de har lavet et nyt redehul, når jeg er på banen.

Stor flagspætte
Foto Henrik Henriksen

ALT I BYGGERI !

DIN PROFESIONELLE BYGGEPARTNER

SIB[®]
BYGGERI

Sjællandsgade 8-14 • 6400 Sønderborg
tlf. 74 42 49 19 • sib@sib.dk • www.sib.dk

DEN GRÅ FLUESNAPPER.

Af Gunnar Andersen

For mange år siden satte jeg en kanariefuglerede op under udhænget på drivhustaget. Den første sommer, efter at den grå fluesnapper i maj var ankommet fra tropisk Afrika, fandt den reden, og tog den i brug. Den har åbenbart syntes, at det var et beskyttet sted, hvor ingen rovdyr kunne klatre op og røve ungerne. Det var jo også nemt, for der skulle ikke bruges kræfter på redebygning. Den lagde 5 æg og fik et kuld unger på vingerne. Det har den efterfølgende fået i mange år fra denne rede.

Den bruger aldrig det samme sted til kuld nr. 2, men har så en rede på en vinstok op ad væggen oppe under taget inde i drivhuset. Hvis solen skinner, bliver det ofte for varmt for ungerne. Så lægger jeg en skyggeplade oven på taget.

Sidste sommer var det anderledes. Den

var her i haven, men jeg fandt ikke ud af, hvor den havde unger. De sædvanlige steder var åbenbart ikke gode nok mere, måske var det en ny generation med nye ideer.

I år ankom den d.3.maj, men har ikke udsøgt redestedet på nuværende tidspunkt.

Den grå fluesnapper er meget yndefuld at se på, når den sidder på en udkigspost og foretager sine svirrende flyvninger i sløjfer for at fange et insekt for derefter at vende tilbage til udgangspunktet. Den har en spag stemme, som drukner lidt

i sommerens fuglekor. Selvom den er lidt grå, er den sød at se på med sine store øjne og det stribede bryst. Vi glædes over den og føler, at vi er heldige, at den er her hver sommer, og håber, at det vil fortsætte fremover.

STOR SKALLESLUGER REDEKASSEKONTROL 2018

Af Klaus Bo Jensen

Stor skallesluger - 1 han, 2 hunner
Foto: Klaus Bo Jensen

Ved kommunereformens indførelse for omkring 10 år siden fik alle landets nye storkommuner en naturforpligtigelse, hvor de fik tildelt en særlig art, de skulle tage vare på. Det kunne være en fugleart, et pattedyr, en padde eller en særlig plante. Sønderborg Kommune fik tildelt Stor Skallesluger, og straks meldte OAS sig på banen. Vi har igennem årene opsat en mængde redekasser i området, og har stået for den årlige kontrol af ynglesucces, samt for den efterfølgende nødvendige træbeskæring, reparation og flytning af kasser mv.

I skrivende stund har vi i området kontrol med 75 redekasser, hvor 71

er skalleslugerkasser og 4 er hvindkasser.

Vi har her i maj måned været afsted på 7 kontrolture med venlig deltagelse af Kaj Abildgaard, Viggo Petersen, Orla Jessen, Henrik Henriksen, Peter Schwartz Jensen og undertegnede. I år havde vi succes i 22 kasser med ynglende Stor Skallesluger i form af hunnen på reden, æg i reden eller tildækkede æg med hunnens dun. En mindre tilbagegang i forhold til tidligere max. bestand på op til 28 i 2015.

Som en "bifangst" har vi ynglende Natugle i 6 af kasserne med vores max. tal på 9 i 2014.

Vi huser omkring ca. 25% af Dan-

Som et "kuriosum" kan nævnes, at den Store Skallesluger slet ikke er territorial omkring dens ynglested. Den accepterer sagtens andre artsfælles i dens umiddelbare nærhed – sikkert fordi at dens fødekilder findes ude i det "store åbne vand". Bedste eksempel på det er i "Gerdas have" ved Skelde Mark, hvor vi i hendes have har opsat 5 kasser – og ALLE har i år ynglende skallesluger ! Hun

En anden betragtning er, at skalleslugeren synes at foretrække redekasser i "anden række". Vi har flere kasser på "1. parket" langs østkysten af Als, Broager og i Sønderskoven, men der er bare ingen yngelsucces. Derimod synes det, at fuglene foretrækker kasser gemt lidt af vejen en 10 – 100 m inde i skoven bag træer mv. – måske fordi de så har ly for blæst, sol og regn ?

REDEFLÅDE TIL FJORD- TERNER I KETTING NOR

Af Jesper Tofft, Lars Peter Hansen og Gert Fahlberg.

Den 2. maj 2018 blev der monteret og udlagt en tømmerflåde som mulig redeplads til fjordterne i Ketting Nor.

I de sidste mange år har der i Sønderjylland kun været regelmæssig ynglefremkomst af fjordterne i dels Astrup Engsø ved Vadehavet, og dels på Mågeøen i Haderslev Dam med "satellitter" i Ejlsbøl Sø og Hindemad. Men i mange år var arten kendt som fast ynglefugl på den lille ø Katholm i Augustenborg Fjord. Her har den dog været forsvundet i en årrække efter at sølvmågerne nu dominerer på denne ø.

Da man samtidig flere steder i Slesvig-Holsten har oplevet stor succes med at få fjordterne til at yngle på kunstige redeflåder liggende på ferskvands- og brakvandssøer, opstod idéen om at forsøge noget lignende i Danmark. Ved Arreskov Sø på Fyn blev der således

produceret og udlagt en sådan flåde i 2017, da ternerne tidligere har ynglet her. Det foregik på en ø, som siden var groet til. Desværre var der ingen fjordterne, der slog sig ned i 2017, men man håber det sker inden for de kommende år.

Det samme håber vi for så vidt angår Ketting Nor.

De tyske erfaringer har vist, at ternerne generelt har en meget høj ynglesucces på sådanne flåder. Knud Fredsø og Jesper Tofft var i 2016 på et studiebesøg ved Wittensee ved Rendsburg, hvor de fik fremvist redeflåderne. Der findes flere artikler fra tyske naturblade, hvor resultaterne var beskrevet af bl.a. Horst Andritzke, som også var den, som meget venligt har givet os tegninger, instruktioner og gode råd.

Det har vist sig, at det kun er stor horn-

ugle, som kan tage terneunger fra flåderne, mens de voksne terner kan holde krager, store måger og rovfugle væk ved deres aggressive forsvar af kolonien.

Her i 2018 fik vi lejlighed til at gøre forsøget i Ketting Nor med de nødvendige tilladelser osv. Markus Jebsens Naturfond har finansieret projektet, og Knud Fredsøe har bygget flåden.

Flåden, der blev forsynet med et passende lag sand og småsten, blev sejlet ud til den planlagte position i Ketting Nor – og placeringen i den nordvestlige del af Norret blev efterfølgende sikret med nogle solide ankere. Den flotte dobbeltflåde ligger nu synlig fra grusvejen. Og de næste

par måneder vil "ternegruppen" holde nøje øje med fjordterner i området, især i yngleperioden maj og juni.

Panurus læsere bedes også, når jeres vej går forbi Ketting Nor, være opmærksomme på eventuelle ternekald i området.

Skulle man have kommentarer eller gode ideer til flåden, kan man henvende sig til arbejdsgruppen, som består af Jesper Tofft, Knud Fredsøe, Preben Jensen, Thorkil Juhl, Lars Peter Hansen og Gert Fahlberg.

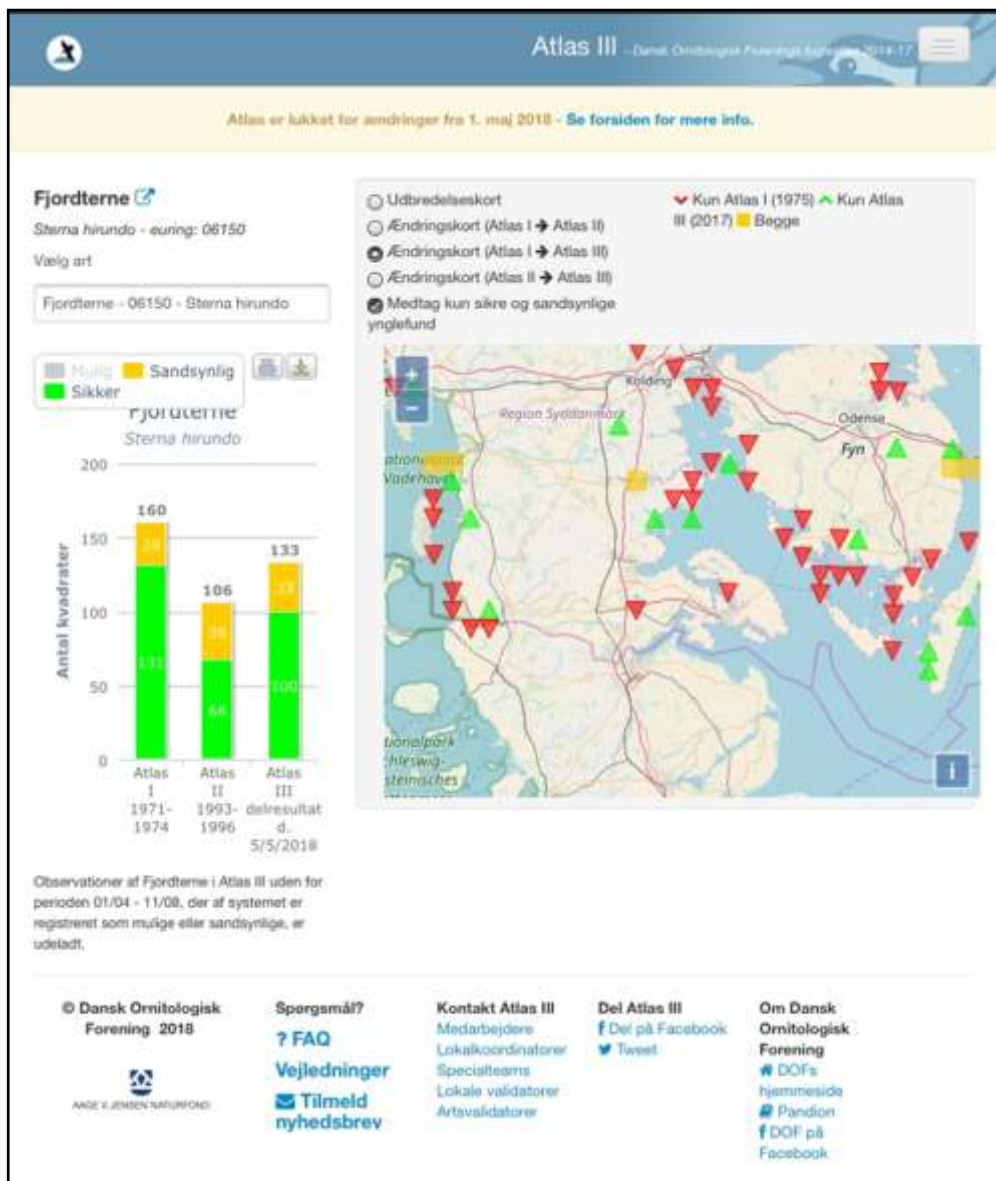
Hent fjordternekald her.
https://dofbasen.dk/sound_proxy.php?mode=a&snd=06150.mp3

Herunder er anført landsdata fra Atlasundersøgelserne I (1971-1974), II (1993-1996) og den netop afsluttede Atlas III (2014-2017) vedrørende fjordterne (sikre og sandsynlige ynglefund). Udsnippet viser området, som svarer til Region Syddan-

mark med grafisk sammenligning af data fra den første til den sidste optælling.

I DOFbasens faktaboks anføres, at tilbagegangen i perioden 1999-2011 er 33-50 %.

GÆTTEFUGL

Foto: Svend Ove Jensen

Vi prøver lige med en nyvasket gættefugl.

For en del år siden, var jeg så letsindig at lægge et sjovt billede på nettet. Det gav en gevaldig debat, idet at man ikke troede på den art jeg beskrev. Til sidst reddede Sebastian Klein mig, idet han gav mig medhold i arten. For at I ikke skal smugkigge, undlader jeg at nævne hvor på nettet, billedet kan findes. Måske kan billedet også give lidt panderynker hos jer. God fornøjelse.

M.v.h. Svend Ove Jensen.

*Svaret kommer i næste nummer af Panurus.
Der er ingen præmier, men det kan I jo råde bod på med interne væddemål.*

God fornøjelse og tak til Svend Ove for de sjove billede.

*Har du et billede som kan bruges til "gættefugl" så send det til redaktionen.
Red.*

GENERALFORSAMLING I OAS

Af Kaj Abildgaard

Den 28. jan. blev generalforsamlingen afholdt på Knøs Gård i Høruphav.

Forinden kl. 13 blev det gode vejr udnyttet med en tur Trillen rundt. Den berømte mandarinand havde gemt sig i dagens anledning. Til gengæld susede en isfugl forbi. Det blev ikke til så mange arter i alt. Kun 18 blev noteret, men stemningen var alligevel høj.

Klokken 15 startede selve generalforsamlingen, som blev afholdt efter foreningens love.

1. Valg af dirigent. Hans J. Leth Hansen påtog sig igen hvervet.

2. Formandens beretning. Vi har igen indtil nu haft en vinter uden sne, og den milde vinter viser tydeligt sine spor. Jeg har set de første erantis og vintergækker. På fuglesiden mangler vi de sædvanlige silkehaler. De gulnæbbede svaner mangler også ret mange steder. Skovhornuglerne er heller ikke til at finde på deres sædvanlige vinterovernatningssteder. Til gengæld har man kunnet finde viber, stære og gæs, som ikke er trukket sydover.

Årets ture. Vi har været så heldige at finde nye turledere og har annonceret 25 ture. Der kommer efterhånden lidt flere deltagere på turene. Vel i gennemsnit 10 til 15, hvilket er meget passende.

Aktiviteter derudover. På Univers ved Danfoss havde vi igen en stand. Der kom mange interesserede gæster forbi.

På Alsion havde vi ligeledes en stand ved Green Screen. Vi havde lavet en gættekonkurrence. Der kom mange til standen dog fortrinsvis børn.

På Spejderlejren ville vi også gerne have deltaget. Det løb ud i sandet, nok fordi det lige var i ferietiden.

I et større projekt med afgræsning mm af strandenge deltog vi i optælling af ynglefugle på Nordals.

Hvor mange medlemmer er vi?

Alene medlem af OAS. 86 betalende + 14 ægtefæller

Medlem af både OAS og DOF. 56 betalende + 4 ægtefæller

I alt 160 medlemmer

I årets løb er 1 blevet udmeldt pga. manglende kontingentbetaling.

DOF-basen

Bliver flittigt brugt og der kommer hele tiden nye indberettere.

Panurus

Der blev udgivet de planmæssige 4 numre i flotte udgaver takket være Viggo Petersen.

Sønderborgs ansvarsart

I de 70 opsatte kasser var der sidste år stor skallesluger i 25 kasser. Desværre kun ugler i 4. Det sidste er en halvering i forhold til året før. I efteråret er der nu opsat yderligere ca. 10 kasser. Enkelte er dog til hvinand.

Vådområderne

Bundsø.

Pænt med fugle. For høj vandstand. Problemer med søkanten og stien rundt. Skal løses af kommunens stigruppe.

Birkepøl.

Arbejdet er endnu ikke kommet i gang. Det skyldes ifølge kommunen at vådområdet nu skal

være dobbelt så stort, og at man derfor vil arbejde med både det gamle og nye på en gang.

I øvrigt

Landmændene kan se, at mange steder står der vand efter årets store nedbørsmængde. Jorden er derfor blevet for dårlig til dyrkning. På grund af tilskud fra EU er landmændene blevet positive for at etablere vådområder.

Ugeavisens gættekonkurrence

Forløb i efteråret 2017 som sædvanlig. Mange gættede rigtig på strandhøjlen. 1. præmien var igen i år en fin kikkert skænket af Bleshøj.

Ørnestatus

Ørneparret på Sydals fik 1 unge på vingerne. Selv om der ofte ses ørne andre steder i kommunen, er der ikke lykkedes os at finde flere beboede reder.

Kær Vestermark

Ifølge fredningsbestemmelserne skal der etableres et plejeudvalg bestående af 4 personer. 2 fra kommunen, 1 fra DN og 1 borgerrepræsentant. Første møde har været afholdt.

Naturråd

Sønderborg og Aabenraa kommuner har fået til opgave at nedsætte et fælles lokalt naturråd, der skal bistå kommunerne i arbejdet med at udpege et Grønt Danmarkskort til brug i kommunernes planlægning. Vi har søgt om at komme med, hvilket er lykkedes. Preben Jensen er vores repræsentant.

Lovgrundlaget er, at naturrådene skal øge natur- og biodiversiteten!! Preben skal deltage i 4-5 møder i Åbenrå. Udpegningsresultatet skal være færdigt 15/7-18.

Fugletårnene omkring os

Ketting Nor tårnet fik vi repareret takket være en solid arbejdsgruppe. Udsigtstårnet ved Fredsmaj er begyndt at blive dårlig igen.

Urørte skove

Der er lige blevet meddelt, at der er udpeget en række urørte skove. I vores nærhed er det Augustenborg skov, Søgaard Skov, Dyrehaven Gråsten og Draved Skov. Man kan dog forvente skovhugst i disse skove i endnu 10 år.

3. Fremlæggelse af det reviderede regnskab

Udviste pga. ekstraordinære udgifter et minus på kr.851

4. Fastsættelse af kontingent. Foreslået uændret kr.150 også i 2019.

5. Valg af medlemmer til bestyrelsen

Kaj Abildgaard, Orla Jessen og Gabor Graehn var på valg. *Alle 3 genvalgt.*
Hans J. Hansen har valgt at stoppe. *Viggo Petersen blev valgt i stedet for.*

6. Valg af suppleanter.

Valgt blev Lars P. Hansen, Kim Hagen Andersen og Klaus Bo Jensen i nævnte rækkefølge.

7. Valg af 2 revisorer til revision af regnskabet

Hans J. Leth Hansen og Klaus Bo Jensen genvalgt

8. Indkomne forslag (ingen)

9. Eventuelt

Viggo Petersen omtalte sin nye printer og tilbød printopgaver
Klaus Bo Jensen omtalte stor skalleslugerprojektet
DOF Sønderjyllands idé om papirløs udgivelse af Panurus drøftet. OAS er imod.
Der var ønske om nærmere regnskab for bladet.

FORMANDENS KIKKERT

**Af Jørn Vinter Sørensen
DOF Sønderjylland**

Foråret er startet fremragende fuglemæssigt. For Danmark dukkede hele 3 nye arter for landet op i april, og i Sønderjylland har vi også haft fornøjelsen af fine arter.

D. 13. februar øjnede Jesper Tofft en kejserørn syd for Aabenraa fjord. Da ligheden med kongeørn er stor skænkede han det ikke en tanke, at det kunne være en kejserørn og tastede den ind i DOF basen som en kongeørn.

Dagen efter kørte Gert Lystrup Jørgensen og Bjarne Nielsen derud og så fuglen om formiddagen. Om aftenen lagde Bjarne et billede af fuglen på Facebook, og så var Danmark på den anden ende, for fuglen blev bestemt til en kejserørn!!

Den 15. februar dukkede folk op fra hele landet og placerede deres biler på de små biveje, hvor der var en tæt trafik af landbrugskøretøjer og grisebiler. Bilerne blev flyttet, og fuglen dukkede ikke op, så folk begyndte at køre rundt i området.

Eftersøgningen varede omkring en uge, uden at fuglen blev fundet. Selv fejrede jeg bl.a. min søns fødselsdag på Krusmølle øst for Aabenraa. For blev fuglen fundet, så var der jo ikke langt at køre ☺

Den 21. april fandt Martin Liebermann en kohejre lige nord for Haderslev - lige efter at jeg var ankommet til Bornholm!

Og selvfølgelig var der en fuglekigger med et kamera, der ikke kunne dy sig og bevægede sig ud i området i stedet for at blive på vejen, hvorfra der var en fin udsigt. Det fik desværre fuglen til at flyve væk fra området, så folk, der kom langvejs fra kom til at køre forgæves!

Så jeg kan kun opfordre til at vi viser hen-

syn både til fuglene og de fuglekiggere, der gerne vil se fuglene.

Heldigvis dukkede fuglen op igen og kunne ses frem til d. 24. april. Jeg nåede også at få fuglen at se, selvom jeg først kom hjem d. 23. april ☺

Sortbrynet albatros - Foto: Jørn V. Sørensen

En oplevelse af de helt store kan vi få lige syd for grænsen! På øen Sild i Rantumbecken huserer en sortbrynet albatros.

D. 10. april ofrede jeg kr. 116,50 på en færgebillet fra Havneby på Rømø. Billetten gjaldt tur retur for en person med cykel. Jeg fik kørt 53 km. på cyklen i stiv kuling og blev en oplevelse rigere. For albatrossen lå på en af de små øer i Rantumbecken og kunne betragtes på en afstand af sølle 80 meter fra diget, hvor folk går. Oplevelsen var så stor, så jeg dagen efter tog derned igen sammen med Lene Teppel Rasmussen. Denne gang tog vi dog bilen med over til en pris af 540 kr. (tur/retur for bil og 2 personer):-)

På www.ornitho.de der svarer til DOF basen kan man læse, om fuglen stadigvæk er i området.

For dem, som interesserer sig for naturpolitik, har starten af 2018 også haft et par interessante sager, som heftigt er blevet omtalt i medierne.

Et grænsehegn eller et svinehegn bliver der vist flertal i folketinget for at få sat op. Vi har dog valgt at slå koldt vand i blodet og afventer, hvor hegnet skal placeres,

hvordan det kommer til at se ud, og hvornår det skal sættes op.

Højspændingsledninger langs den jyske vestkyst. Her har vi valgt at afgive et høringssvar, der gør opmærksom på det problematiske, der er i sådanne ledninger i et område, hvor der er mange sva-ner, gæs og traner.

Vores holdning er, at sådanne ledninger skal graves ned i jorden.

Kohejre - Foto: Jørn V. Sørensen

Samme kohejre, nu skarpt forfulgt af en gråkrage - Foto: Jørn V. Sørensen

FUGLETURE I SØNDERJYLLAND

Juni til oktober 2018

Natteravnetur.

Den 8.juni kl. 22.00.

Varighed: ca. 2 timer.

Mødested: P-pladsen ved Bygma, Nørre Skærbækvej 61, Skærbæk.

Turleder: Inger Sønnichsen, tlf. 23629934.

Margrethe søen, Gråsten.

Torsdag d. 2. august kl. 9:00 – 11:30.

Vi kikker på skovens og søens fugleliv.

Mødested: P-pladsen ved skovkanten nær Margrethe søen.

Indkørsel fra Felstedvej ca. 2-3 km fra slottet i Gråsten.

Turleder: Lars P. Hansen. Tlf. 40 87 62 44.

Arr.: OAS/DOF-Sønderjylland. Ring evt. om samkørsel.

Aftentur til Trillen.

Tirsdag d. 7. august kl. 19:00 – 21:00.

Vi kikker efter vadefugle, ænder, gæs med mere.

Skægmejsen plejer også at lade sig høre.

Mødested: P-pladsen lige før Høruphav.

Turleder: Kaj Abildgaard. Tlf. 30 20 84 56. Ring evt. om samkørsel.

Arr.: OAS/DOF-Sønderjylland

Vidåslusen ved Det Fremskudte Dige og Rickelsbüller kogen

Den 11.august kl. 9.00. .

Varighed: ca. 3 timer.

Vi vil se på vadefugle, ænder, terner, småfugle og rovfugle.

Mødested: P-pladsen ved Det Fremskudte Dige i Margrethekogen. Husk pas.

Turleder: Peter Kjer, tlf. 61150707.

Oldenor, Bundsø og Mjels Sø.

Lørdag d. 25. august kl. 9:00 – kl.12:00.

Med den nye Bundsø har vi fået endnu et godt fuglested på Nordals.

Vi vil besøge alle 3 søer, som hver for sig har en del arter.

Mødested: P-pladsen ved pumpehuset ved Mjels Sø.

Turleder: Gabor Graehn. Tlf. 42 72 04 40.

Arr.: OAS/DOF-Sønderjylland. Ring evt. om samkørsel.

Formiddagstur til Trillen.

Fredag d. 31. aug. kl. 9:00 – 11:30.

Vi ser på forskellige ænder og evt. vadefugle.

Mødested: P-pladsen lige før Høruphav.

Turleder: Kaj Abildgaard. Tlf. 30 20 84 56. Ring evt. om samkørsel.

Arr.: OAS/DOF-Sønderjylland

Det tyske vadehav ved Schlüttsiel

Den 8.september kl. 9.00: .

Varighed: ca. 4 timer.

Vi vil bl.a. se flere hundrede skestørke samt ænder, vadere, gæs, småfugle og rovfugle.

Mødested: P-pladsen ved Tønder Svømmehal, Sønderlandevej 4.

Der er samkørsel. Husk pas og madpakke.

Turleder: Inger Sønnichsen, tlf. 23629934

Oldenor, Bundsø og Mjels Sø.

Lørdag d. 29. sept. kl. 9:00 – kl.12:00.

Med den nye Bundsø har vi fået endnu et godt fuglested på Nordals. Vi vil besøge alle 3 søer, som hver for sig har en del arter.

Mødested: P-pladsen ved pumpehuset ved Mjels Sø. Ring evt. om samkørsel

Turleder: Gabor Graehn. Tlf. 42 72 04 40.

Arr.: OAS/DOF-Sønderjylland. .

Fugletræk ved Kragesand. Søndag den 7. okt. kl. 7.30 til 11.00

Vi stiller os ved P-pladsen ved Kragesand på sydspidsen af Broagerland, og håber, der er gang i fugletrækket. Vi holder øjne og ører åbne for småfugletrækket over land og holder også øje med fjorden, hvor bl. a. ænder og gæs kan være på vej mod vest. Med lidt held kan der også komme en lom eller en kjove forbi. Man kan komme og gå, som man har lyst til mellem kl.7.30 og 11.

Turleder: Gert Fahlberg. Tlf. 74 45 83 21. Ring evt. om samkørsel.

Arr.: OAS/DOF-Sønderjylland.

Gåsetur til Ballum Sluse

Den 27. oktober kl. 8.00.

Varighed: ca. 3 timer.

Vi står op med gæssene, måske 25.000 bramgæs, og ser dem flyve ud på dagens fouragerings-steder. Efter 1½-2 timer ved slusen, forhåbentlig krydret med forskellige rovfugle, kigger vi, hvad der er i nærheden, f. eks Astrup enge.

Mødested: P-pladsen ved Ballum Sluse.

Turleder: Jan Ravnborg, tlf. 28144464.

OAS FUGLERALLY 2018

Den 22. september klokken 10.00 - 13.30

Mødested Gammelgård 6, 6440 Augustenborg

Vi gentager succesen fra '17

En anderledes måde at se på fugle. Hold på 3 personer sendes af sted i biler på Als og Sundved, for at finde flest mulige arter.

Der udpeges et vinderhold.

Mødested: Gammelgård 6

(oven for Torup Made)

Arrangør:

Kim Hagen Andersen Tlf.: 61 11 36 01

Tilmelding ikke nødvendig. Åben for alle.

LIDT OM FUGLEVÆRN

Af Hans Christensen

Man kan og må heldigvis dyrke sin fugleinteresse på mange måder, og lægge forskellige grader af fuglebeskyttelse i det. En gang fulgte med DOF's navn endda tilføjesl ".... fugleinteresserede og fuglebeskyttelse". Jeg vil ikke påstå nogle af dem er afskaffede. De står fortsat højt i definitionen af hvad DOF står for, men ved ikke at nævne dem direkte er der nok lagt op til at alle former for fuglekigning/-arbejde er tilladt. Her er nogle aktuelle eksempler at være obs på.

Stedsmarkører

DOF-basen er blevet opgraderet med endnu flere digitaliserede lokaliteter, så vi kan se præcis på DOF basens lokalitetskort, hvor en fugl er observeret, og undgå at den bliver rapporteret på en nabolokalitet. Hvem ved f.eks. hvor Sottrup enge skiller fra Sottrup (begge NV for Tinglev)? Desuden opfordres vi til så vidt mulig at angive stedsmarkør, så f.eks. bearbejderne af særlige lokaliteter/arter har nemmere ved at tælle ynglefugle sammen, om der f.eks. er flere eller én af en bestemt art på lokaliteten.

Der kan desværre være en bagside af medaljen, at disse detaljerede oplysninger kan misbruges af uvedkommende. Niels Bomholt Jensen fra DOF-Fyn, som ofte aflægger Sønderjylland fuglebesøg, skrev i et nyhedsbrev fra AtlasFyn juli-august 2016 flg. om duehøg

"Vi har et problem med duehøg. Den går tilbage med 5 % årlige ifølge punkttællingerne. Vi har stærkt på fornemmelsen, at det skyldes ulovlige nedskydninger. Nogle jægere kigger med i Dofbasen, så vores anbefalinger går på, at hvis i finder reder, så lad være med at sætte koordinat på. Indtaste dem gerne, men blot på kvadratet".

Personligt har jeg indtastet mine AtlasIII-duehøgere (godt en håndfuld kvadrater) MED stedsmarkør, men fra i år, hvor vi må nøjes med DOF basen, sender jeg disse yngleduehøge ind UDEN stedsmarkør. Der kan i stedet være grund til at informere grundejeren, typisk Naturstyrelsen, der herved forhåbentlig føler ansvarlighed ifm. f.eks. skovningsaktivitet i yngletiden (se senere afsnit).

Foto viser en duehøgerede 5.maj 2017. Hunnens lange hale rager ofte ud over kanten, typisk at hun bliver liggende. Hen i yngletiden oversås redens omgivelser med små hvide dun fra den fældende hun, fordi hun alene ruger og derfor slår to fluer med et smæk. Er derfor nem at lære at kende fra musvågere.

Andre arter af de store og mellemstore fugle ville jeg undlade at bruge stedsmarkør til, i hvert fald før yngletiden er slut. Så har man ikke foræret dem bort til evt. jægere, fotojægere og hitjægere.

Kohejren

I nogle dage i april i år blev en kohejre meldt ud ved Haderslev. Op til 15 indsendte den på DOF basen pr. dag. En fotojæger forstyrrede så meget, at 5 tilrejsste missede hejren. Til gengæld blev fotojægerens nummerplade lagt ud på DOF basen. Sat på spidsen er det nok mere ulovligt at viderebringe persondata sådan, end det var at fotojægeren forstyrrede en kohejre udenfor dens yngletid.

"Sylte" sine obser?

En pointe, der er værd at bemærke er, at Atlasbasens stedsmarkør var meget mere sikker end DOF basens. DOF basens kan alle se, Atlasbasens kun af den der har kvadratet eller er artsansvarlig.

Man kan 'omgå' dette problem med DOF basens stedsmarkør ved 1) ikke at bruge

den, 2) gøre dens radius så stor så mulig eller 3) sylte sine obs fra yngletiden til efter faren er drevet over. Ingen af disse løsninger er særlig gode.

Men kan være nødvendige. Selv bruger jeg meget den sidste løsning. Jeg har også længe før Facebooks tid haft 'følgere' på DOF basen, der kan tilrettelægge deres ture efter f.eks. nye årsarter – gerne til små skovlokaliteter så man måske ikke behøver lede så længe - eller blot fordi jeg en af de mere flittige dokumentarister af visse sjældnere skovfugle.

Folk må kigge på fugle som de vil, Men lad ikke altid utålmodighed betyde, at man tager ud at se ting der allerede er fundet, fremfor at lade sig inspirere til at finde samme ting nye steder. Samt nye ting.

Fotojagt lettere i Danmark?

Det er blevet ret let for de fleste at tage gode fuglebilleder. Så let at man ofte kan klare en del uden meget kendskab til pågældende fuglearts biologi. En sortspætte er f.eks. ofte betydelig lettere at få gode billeder af end grønspejtte. En del har derfor allerede førstnævnte, men mangler billeder af sidstnævnte, skønt begge vel er lige sjældne. Utålmodighed? Jamen så finder man vel et data med stedsmarkør i Dofbasen? Eller bytter med hinanden via Facebookforums.

Særligt her ved grænsen

I Slesvig-Holsten er der en 100 m-grænse for obs/forstyrrelse af visse arter ved reder, bl.a. trane, glente og sortspætte:

<http://www.gesetze->

[rechtsprechung.sh.juris.de/jportal/portal/t/yck/page/bssshoprod.psml?](http://www.gesetze-rechtsprechung.sh.juris.de/jportal/portal/t/yck/page/bssshoprod.psml?)

[pid=Dokumentanzeige&showdoccase=1&js_peid=Trefferliste&fromdocdoc=yes&d oc.id=jlr-](http://www.gesetze-rechtsprechung.sh.juris.de/jportal/portal/t/yck/page/bssshoprod.psml?pid=Dokumentanzeige&showdoccase=1&js_peid=Trefferliste&fromdocdoc=yes&d oc.id=jlr-)

[NatSchGSH2010V3P28b#focuspoint](http://www.gesetze-rechtsprechung.sh.juris.de/jportal/portal/t/yck/page/bssshoprod.psml?pid=Dokumentanzeige&showdoccase=1&js_peid=Trefferliste&fromdocdoc=yes&d oc.id=jlr-NatSchGSH2010V3P28b#focuspoint)

(indsat herunder - red.)

Gesetz zum Schutz der Natur (Landesnaturschutzgesetz - LNatSchG) Vom 24. Februar 2010²

§ 28b Horstschutz

Unbeschadet weitergehender Rechtsvorschriften ist es verboten, die Nistplätze sowie dort befindliche Bruten von Schwarzspechten, Schwarzstörchen, Graureihern, Seeadlern, Rotmilanen und Kranichen durch Aufsuchen, Fotografieren, Filmen, Abholungen oder andere Handlungen in einem Umkreis von 100 m zu gefährden. Von dem Verbot in Satz 1 kann die zuständige Naturschutzbehörde Ausnahmen zulassen.

Vildtforvaltningsloven hos os er om end ikke sløset, så mindre striks hvad angår forstyrrelse ved fugle og dyrs reder, æg og unger. Vi har ingen 100 m-grænse

Jeg kender også gode tyske fuglefotografer, men har (2017+18) også oplevet i bestanden i et større område omkring Kruså.to fiske (=forgæves) via andre, som jeg kender, om oplysninger hvor der kunne fotograferes sortspætte, den ene spe-

cifikt i Sønderjylland.

Vær derfor obs på at vi ikke her lægger fuglearter til en omvendt grænsehandel i Danmark

Sportslige aktiviteter på fuglelokaliteter

Mountainbikebanen i store dele af den sydlige del af Kelstrup plantage har været nævnt som meget forstyrrende for visse sjældnere fuglearter. Det gælder især den østligste del i gammel bøgeskov hen mod Hønsnapvej. Før havde vi undertiden 2 ynglepar grønspætte i skoven, de synes nu begge forsvundet, skønt arten generelt trives godt i Sønderjylland. Kun det ene par var dog indenfor cykelbanens område. Sortspætten med tidligere 2 ynglepar havde før cykelbanens tid et par indenfor cykelbanens område. Det er dog ikke ophørt pga. cykelbanen, men fordi der er stagnation

Tværtimod viser mountainbikebanen i Pamhule skov, med meget større cykeltrafik end Kelstrup, at den ikke betyder noget for sortspættens valg af redested og ynglesucces. Et ynglepar i både 2017 og 18 valgte at have en bøg 15 m fra banen som rede. Trafikken var ca. 4-5 gange cyklister i timen – en lørdag formiddag i april i år 10 gange på en time med i alt 20 susende og hujende cyklister ned af bakke.

For arter som grønspætte, de fleste rovfugle, ravn osv. er sagen naturligvis en ganske anden.

Naturstyrelsen og Cykelklubben har hørt på argumenter fra vores side på at forlange den østlige del af Kelstrupbanen omlagt til mere forstyrrelsesfrie dele af skoven.

Her i maj 2018 så jeg, at Naturstyrelsen og Cykelklubben profilerer sig med et 'cykel-åbent hus' med tur 9 km rundt i hele skoven, herunder mulighed for at låne en mountainbike på Cykelklubbens bane.

sport, der giver mange mennesker nye oplevelser i naturen, samt spænding i at finde en lille skattekasse vha. GPS. Jeg kender flere skattekister placeret ved foden af et sortspætteredetræ eller måske –nabotræ. Nogle steder går der efterhånden en hel sti ind til træet. Det spiller tilsyneladende ingen rolle for sortspætten. Naturstyrelsen har udstedt en generel tilladelse til denne sport i deres skove.

I en skov syd for Åbenrå er/var der en klatrerute, hvor der i et stykke urørt skov er placeret en skattekasse i toppen af en stor bøg. Man kommer op ved at hænge et tov op og klatre resten af vejen, en øvelse der sikkert kan tage 1-2 timer. Af geocachernes hjemmeside fremgår af et 'found it'-forum, at der pt. klatres måske 10-15 gange om året i træet. Vi kan se en del i maj 2017, og i november var der en klatring efter mørkets frembrud. Dette stykke urørt skov har en årrække været rede- og overnatningslokalitet for sortspætte og tidligere ynglende raven, dog uden ynglesucces de senere år. De to arters reder er ca. 30 m fra klatretræet. Sortspætten havde i 2017 tilsyneladende ingen problemer med klatringer, men raven ville med sin lange ruge- og små ungetid aldrig kunne tåle så lang en forstyrrelse, som én klatring i yngletiden ville betyde. For en rovfugl som musvåge det samme.

Naturstyrelsen vil nu - i skrivende stund – se på om de er for rundhåndede mht. generel tilladelse til geocaching uanset oplagt overtrædelse af vildtforvaltningsloven.

I begge sportsgrene, og andre som f.eks. o-løb, kunne det være ønskeligt at DOF-Sønderjylland blev inddraget mere aktivt af Naturstyrelsen. At rovfugleredetræer blev kortlagt mere aktivt, som sortspættehultræer (HT) allerede gør det på styrelsens 'pas-på' kort.

Geocaching er en yndet og voksende

HT-projektet

Det er velkendt af Panurus' læsere og i felten, at en del hultræer (HT) for sortspætte af mig er markeret HT (brugbare huller) eller ht (påbegyndte huller) i Sønderjylland. Dette er sket på initiativ af en lokal skovfoged i nuværende Naturstyrelsen (NST) Sønderjylland siden 90'erne, men findes nu i alle NST's og en del pri-

vate skove. Tilsvarende markering findes syd for grænsen.

Foto viser et ht-markeret træ. Det viser sig næsten hvert år, at et hul i et antal ht-træer af sortspætten senere bliver lavet til et færdigt hul. I tiden efter bliver der så markeret HT på det. For skovvæsenet er det ligegyldigt om der står ht eller HT på træet – spættehuller respekteres ifm. deres evt. skovninger i området, fordi vildtforvaltningsloven fordrer det.

Andre steder findes lignende projekter med markering af spætte- og rovfugletræer, f.eks. med GPS.

I Tyskland findes et udvidet projekt, 'Habitatbäume' markeret med en hvid

trekant. Dette markerer generelt værdifulde træer for naturen, typisk træer med spættehuller, barkskader, svampeangreb mm. Der opmærkes overvejende af det lokale skovvæsen.

NST redetræspolitik 2017

NST har udgivet et dokument om praktisk beskyttelse af 31 ynglende skovfugle, særligt havørn, kongeørn, fiskeørn, rød glente og sort stork:

Præciseret redetræspolitik af 2. maj 2017 for Naturstyrelsens arealer

Blandt arterne er alle 6 danske spætter, men også de almindeligste rovfugle og ugler. Der er 5 grader af beskyttelsesniveau, i de laveste to grader (4 og 5) er 16 arter, bl.a. ravn, musvåge, natugle og mellemflagsspætte. Dvs. at der bl.a. ikke må skoves nærmere end 20 m fra redetræet i yngletiden.

Det er nok manges erfaring, at dette vil f.eks. ravn og musvåge dog ikke acceptere. Der har en meget stor flugtafstand ved reden, hvilket især er kritisk i tiden med æg og små unger.

Sortspætte og f.eks. duehøg og trane er i kategori 2, mens f.eks. grønspætte er i kategori 3.

Ifølge min erfaring burde grønspætte have mindst samme høje kategori (særlige tiltag) som sortspætte (se ovenfor i artiklen om grønspættens skyhed).

Det er selvsagt normalt en forudsætning for at NST kan udføre beskyttelsen, at vi fuglefolk samarbejder med dem om, hvor de pågældende fugleinteresser præcist er, og hvad der er de enkelte arters krav til ynglehabitat.

**PANURUS UDKOMMER NÆSTE GANG
PRIMO SEPTEMBER 2018**

DEADLINE ER 15. AUGUST 2018

PANURUS

Udgives af Dansk Ornitologisk Forening (DOF) Sønderjylland og Ornitologisk forening for Als og Sundeved (OAS).

Oplag: ca. 400 eksemplarer.

Tryk: A. Søe-Knudsen, Stoholm
ISSN0904-5619

Løst abonnement

Pris: kr. 150,00

Som indbetales på kontonummer
7970 0114097 (Sydbank) og mærkes
"Panurus"

Husk at oplyse navn m.m.

NB: Må ikke bruges til indbetaling af kontingent til OAS.

Redaktion

Viggo Petersen

Kongshoved 5
Kegnæs
6470 Sydals
5135 1373
petersenviggo@gmail.com

Gabor Graehn

Nyvang 10
6400 Sønderborg
gaborgraehn@gmail.com

Besøg DOF-Sønderjyllands hjemmeside på www.dof-syd.dk eller se på Facebook.

Her finder du masser af oplysninger om lokalafdelingen, aktuelle nyheder, forum og galleri, samt tidligere numre af PANURUS.

Mødestedet for sønderjyske ornitologer

Besøg også www.oasweb.dk

OAS hjemmeside med ture, fotos og blog.

Her finder du også tidligere numre af PANURUS

PANURUS er et fælles medlemsblad for DOF-Sønderjylland og Ornitologisk forening for Als og Sundeved (OAS). Bladet udkommer som udgangspunkt med 4 årlige numre.

Synspunkter der kommer til udtryk i artikler m.m., dækker ikke nødvendigvis foreningernes holdninger. Eftertryk i uddrag er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Bladets formål er:

- at formidle sønderjyske ornitologers naturoplevelser.
- at formidle den løbende diskussion om naturbevarelse.
- at være til gensidig inspiration.
- at formidle ornitologisk viden om primært den sønderjyske fuglefauna.

Produktionsplan for 2018

- Deadline for nr. 1 er 15. februar
- Deadline for nr. 2 er 15. maj
- **Deadline for nr. 3 er 15. august**
- Deadline for nr. 4 er 15. november

Artikler sendes til Gabor eller Viggo som Word-fil.

Billeder og illustrationer sendes som jpg-fil/jpeg-fil eller som papirfoto /tegning til scanning (ønsker du sidstnævnte retur, bedes du notere det).

Med ca. 400 modtagere har PANURUS en stor læserskare. Bladets indhold bygger på artikler og billeder, der genspejler medlemmernes oplevelser. **Vi modtager derfor gerne artikler/billeder fra dig. Disse vil blive bragt med minimal redigering.**

Redaktionen opbygger et billedarkiv om Sønderjyllands natur og fugleliv. Til dette arkiv modtager vi gerne billeder fra medlemmer fra hele landsdelen. Alle skarpe billeder har interesse. og kan sendes til redaktionen som jpg- og jpeg-filer.

Angiv gerne oplysninger om billedet (hvem, hvad, hvor, hvornår).

Ved gengivelse i PANURUS vil fotografen altid blive krediteret.

SWAROVSKI
OPTIK

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

MacNab.eu

Nærskovvej 7 · 6400 Sønderborg · Tlf. 74 43 16 46

STØT VORE ANNONCØRER - DE STØTTER OS

Dansk Ornitologisk Forening Sønderjylland

Formand: Jørn Vinther Sørensen
Kongevej 64
6100 Haderslev

Tlf.: 7453 1720 / mobil: 2080 3916
mail: jorn.vinther.sorensen@gmail.com

www.dof-syd.dk

Kontingent opkræves af hovedforeningen.

Ornitologisk forening for Als og Sundeved

Formand: Kaj Abildgaard
Johan Skjoldborgs Vej 3
6400 Sønderborg.

Tlf.: 3020 8456
mail: kajabildgaard@stofanet.dk

www.oasweb.dk

Kontingent til OAS (kr. 150,00) indsættes på
reg.1551 kontonr. 9104429

~~AFSENDER~~

~~PANURUS~~

~~Viggo Petersen
Kongshoved 5
Kegnæs
6470 Sydals~~

Fyrremejse

Foto: Egon Iversen

Fyrremejsen yngler blandt andet ved Søgård Mose, så den kan du være heldig at se, hvis du giver et nap med på Store klippedag (se side 8)